

TVRDOŠÍN

ORGÁN MsV KSS a MsNV APRIL 1987

Ľud našej krajiny túžobne očakával oslobodenie, pretože s ním spájali svoje predstavy o novom usporiadaní života. Tieto túžby a očakávania vyvrcholili po 6. októbri 1944, keď Červená armáda a s ňou 1. česko-slovenský armádny zbor prestúpili hranice nášho štátu na Dukle. Po vyhlásení SNP sa aj na Orave začali organizovať partizánske skupiny, ktoré mali za cieľ ne

pustiť k nám ustupujúcich fašistov. Boli vytvorené dve partizánske oblasti - roháčska a chočská, v ktorých operovali sovietski a slovenskí partizáni pod velením Tichonova a Veličkova. Koncom januára 1945 stála osloboditeľská sovietska armáda na severnej hranici Oravy. 29. januára 1945 bola oslobodená Suchá Hora, Hladovka a Vitanová. Ďalší postup sovietskych jednotiek však spadol do obdobia medzi dvoma ofenzívami. Preto sa na tejto línii boj zastavil. V ďalšom období na celom území Oravy dochádzalo len k pozíčnym bojom, hoci i tie boli ťažké a vyžiadali si stovky padlých a ranených. Nie-

koľko hornooravských obcí bolo zničených delostreleckou palbou a požiarmi. Ďalšie oslobodenie Oravy sa stalo súčasťou ostravskej operácie. V ranných hodinách 28. marca 1945 začal útok vojsk 4. ukrajinského frontu, jeho 18. armády, ktorej velil generálporučik Anton Josifovič Gastilovič a

náčelníkom politického oddelenia bol L.I. Brežnev. Po urputných bojoch bo-

OSLOBODENIE MESTA

la 30. marca oslobodená Trstená a nasledujúce ráno privítal osloboditeľov Tvrdošín, Krásna Hôrka a Medvedzie. Celá Orava bola oslobodená 5. apríla 1945. Snáď to nikde nie je také markantné ako na Orave, že Slovenským národným povstaním sa začal revolučný pohyb, vrcholiaci vo februári 1948, ktorý priniesol do života oravského ľudu základné pozitívne zmeny a vytvoril konkrétne predpoklady pre jeho šťastnejší osud, ktorý naplníme dnešnou usilovnou prácou na všetkých úsekoch nášho národného hospodárstva.

Š. Klimčík, riad. ZŠ Medvedzie

DEŇ ZBORU NÁRODNEJ BEZPEČNOSTI

Už klasici marxizmu-leninizmu poukázali na fakt, že rozbitie starého štátneho aparátu v priebehu revolúcie, resp. ihneď po nej, je dôležitou historickou nutnosťou. Rozbíjanie buržoázneho štátneho mechanizmu sa muselo v prvom rade dotknúť jeho podstatných článkov, ktoré slúžili triednemu násiliu a vykonávaniu priamej triednej nadvlády. Jedným z týchto významných článkov bol aj bezpečnostný aparát. Rozhodujúce v tejto otázke bolo rokovanie o zložení novej vlády ČSR, konané v marci 1945 v Moskve. Ministrom vnútra prvej vlády Národného frontu Čechov a Slovákov, ktorá bola menovaná 4. apríla 1945 v Košiciach, sa stal komunista

Václav Nosek. Uznesenie prvej schôdze vlády z 5. apríla 1945 ukládalo jednotlivým ministrom pripraviť a v stanovenej lehote predložiť plány práce svojich rezortov. Minister vnútra Václav Nosek predložil dokumenty pre činnosť ministerstva vnútra na zasadaní vlády dňa 17. apríla 1945 a vláda ich schválila. Na počesť tejto udalosti sa 17. apríl oslavuje ako Deň Zboru národnej bezpečnosti. Zbor národnej bezpečnosti sa počas svojej 42. ročnej činnosti zapísal zlatými písmenami do kroniky našej novodobej histórie. V etape budovania rozvinutej socialistickej spoločnosti plní Zbor národnej bezpečnosti predovšetkým úlohu na úseku o-

chrany socialistického spoločenského a štátneho zriadenia, verejného poriadku a majetku v socialistickom vlastníctve, ako aj pri ochrane bezpečnosti občanov, ich práv a majetku. Vychádzajúc z cieľov a smerníc KSČ plní tieto úlohy v spolupráci s inými štátnymi orgánmi, družstevnými a spoločenskými organizáciami a občanmi. Odhaľuje nepriateľskú činnosť zameranú proti ČSSR, inú protisocialistickú činnosť, napomáha k odstraňovaniu jej príčin a podmienok a celou svojou činnosťou sa usiluje o dodržiavanie a upevňovanie socialistickej zákonnosti a štátnej disciplíny.

kpt. Ján Páleš /

PRÁCA OV V MEDVEDZÍ

Občiansky výbor č.2 je najmenším občianskym výborom na území mesta Tvrdošína. Jeho pôsobiskom je mestská časť stredného Medvedzia s počtom voličov 300.

Občiansky výbor sa schádza raz mesačne. Žiaľ, niet vhodnej miestnosti, a tak sú schôdzky raz u jedného, raz u druhého člena výboru, čo neumožňuje i účasť občanov na zasadnutiach OV. V priebehu činnosti OV sme riešili pripomienky občanov k dodávke pitnej vody, častej poruchovosti vodovodnej siete, nedostatku kanalizácie, najmä v novej IBV, zabezpečenie pravidelného zvozu pevného odpadu z domácnosti, osadenie kontajnerov na odvoz väčších odpadov z domácnosti, zavedenie verejnej telefónnej stanice, kde najmä pri nemoci, úraze, či požiari nie je telefonické spojenie občanov s OÚNZ alebo požiarnym zborom. OV sa viackrát zaoberal znečisťovaním miestneho potoka, riešenie vidíme v jeho regulácii a dôslednej výchove občanov k udržiavaniu životného prostredia. Problémy sú v zásobovaní obyvateľstva potravinami a v poskytovaní služieb, stiesnené sú priestory predajne a miestneho pohostinstva. Zaoberali sme sa rekonštrukciou obecného domu, kde by sa vytvorili vhodné priestory pre schôdzkovú činnosť všetkých zložiek NF i OV. OV sa zaoberal v spolupráci s komisiou verejného poriadku aj spolunažívaním medzi občanmi i v rodine. V spolupráci s odborom výstavby sme vyhládali priestory pre umiestnenie 10 až 15 stavebných pozemkov. Za mimoriadnej aktivity občanov sa cez sobotu pracovnej cti, týždeň pracovnej aktivity i mimo nich, podarilo v spolupráci s Technickými službami a MsNV vybudovať prístupový chodník do cintorína, upraviť parkovisko pri cintoríne, osadiť kontajnery na odpad, odnieť odpad a upraviť výtlky na cestách.

V budúcnosti chceme pravidelne informovať o dianí v meste, v spoločnosti na úseku hospodárskom i politickom na nástenných novinách, zriadiť si schránku na podávanie návrhov a pripomienok občanov. V úzkej spolupráci s poslancami MsNV napomáhať rozvoju socialistickej súťaže, vytváraní dobrých životných a pracovných podmienok, upevňovaniu socialistických medziludských vzťahov. J.Krajčí

Vo štvrtok 26. februára rokovalo plénum MsNV v Tvrdošíne predovšetkým o plnení rozpočtu MsNV na rok 1986 pri ktorom národný výbor zaznamenal aktívny výsledok hospodárenia, ďalej o plnení

Februárové plénum

realizačného harmonogramu VP NF na rok 1986 a realizačnom harmonograme na rok 1987 i o výsledkoch rokovania rady MsNV. V diskusii vystúpil s. Hanulák s príspevkom o činnosti Komisie právnej výchovy, o plnení plánu právnej výchovy za rok 1986 a pláne na rok 1987. S. Bašista poinformoval poslancov o výsledkoch dotazníkového prieskumu kultúrnych potrieb obyvateľov mesta, s. Lukáčiová o činnosti komisie starostlivosti o rodinu a deti, MUDr. Mikolášik o komisii sociálnej a zdravotníckej starostlivosti a MUDr. Rašková o dodržiavaní ordinačných hodín v detských ambulanciách. Popri kontrole plnenia uznesení, informáciách z vyšších orgánov a interpeláciách poslancov k dielčim problémom na sídlisku a inde v meste bolo zhodnotené plnenie soc. záväzku na r.1986 a JPKVČ v uplynulom roku. - jmb -

PREDSTAVUJEME FINANČNÚ KOMISIU MsNV

Finančná komisia riadi svoju činnosť na základe plánu práce schváleného plenárnym zasadnutím MsNV. V rámci vymedzenej pôsobnosti komisia sa na zasadnutiach zaoberá dodržiavaním rozpočtu MsNV, jeho úpravami počas roka, oblasťou daní a poplatkov od obyvateľstva a kontrolnou činnosťou v organizáciách riadených MsNV. Dôležitou stránkou jednaní komisie sú problémy pri priznávaní daní z príjmu obyvateľstva, poplatky za psov, dane od garáží a problematika združovania fi-

nančných prostriedkov od organizácií.

Na odstránenie uvedených nedostatkov bude potrebná spolupráca všetkých poslancov pri zodpovednom zostavovaní súpisov hospodárskych zvierat a aj odboru výstavby MsNV pri doplnení evidenčného stavu garáží v meste.

Hodnotenie čerpania rozpočtu a výdavkov za rok 1986 je priaznivé. Plánované výdavky 16 049,4 Kčs boli čerpané na 98,9 % a plánované príjmy pri tej

istej výške boli plnené na 99,2 %. Výsledok hospodárenia - 34,4 tisíc Kčs bude použitý pri ďalšom finančnom usporiadaní.

Kontrola hospodárenia so základnými prostriedkami organizácií riadených MsNV je podnetom ďalšej práce finančnej komisie MsNV. Nejde tu len o zistenie počtu základných prostriedkov podľa výsledkov inventúr, ale aj o zistenie ich stavu a využívania.

Ing. Jozef Brunčák
predseda fin.komisii

Nech je mesto opäť krajšie

V utorok 17.marca zasadala rada MsNV v Tvrdošíne. Rokovanie rady viedol tajomník MsNV Pavol Koňuch. Hneď v úvode previedol kontrolu plnenia uznesení a predniesol niekoľko informácií o projekte lyžiarskeho vleku, rekonštrukcii dreveného gotického kostolíka a zmene rozpočtových nákladov na MŠ v III. časti sídliska.

Z ROKOVANIA RADY

Rada MsNV schválila POZ soboty pracovnej cti a týždňa pracovnej aktivity. O hospodárskych výsledkoch JRD v Tvrdošíne za rok 1986 predložil správu s. A. Števanek. Konštatoval, že hospodárske výsledky boli vo všetkých ukazovateľoch splnené okrem uskladnenia objemových krmovín a dodávky mäsa. O činnosti ČSČK informovala s. MUDr. A. Rašková. S. kpt. Ján Páleš, náčelník Obv. odd. VB Tvrdošín predložil správu o bezpečnostnej situácii, kriminalite a stave verejného poriadku. Vedúci odboru výstavby predniesol návrh na pridelenie pozemkov pod výstavbu garáží a na pridelenie troch stavebných pozemkov v k.ú. Medvedzie.

OV KSS, OV NF SSR, Rada ONV v Dolnom Kubíne organizujú na počesť XI. všeodborového zjazdu ROH a IV. zjazdu SZM dňa 11. apríla 1987 sobotu pracovnej cti a dni zvýšenej pracovnej aktivity v mesiacoch apríl - máj.

Cieľom týždňov zvýšenej aktivity je vytvoriť dostatočný časový priestor pracujúcim, mládeži a všetkým občanom mesta, aby sa mohli podieľať na plnení úloh vyplývajúcich z volebného programu NF mesta, na úprave sídliska, na skrášľovaní okolia svojich domov, ulíc na vytváraní zdravého a čistého životného prostredia.

Ďalej politicko-organizátorskou a masovopolitickou prácou získavať pracujúcich občanov a mládež pre dobrovoľné vzdanie sa mzdy za vykonanú prácu počas "Soboty pracovnej cti". Takto získané finančné prostriedky odvieť na Fond mieru a solidarity ÚV NF ŠBČS Praha 2, č.ú. 1837-021, variabilný symbol 91850, konštantný symbol 379.

Prípravu a priebeh pracovných smien na území mesta bude riadiť komisia v zložení: predseda - Ing. Ivan Šaško, členovia - P. Koňuch, Ing. A. Kovalík, Ing. J. Lonek, J. Bašista, Š. Klimčík, Ľ. Bella, Ing. J. Mecko, J. Krajčí, J. Macák. Podľa pokynov ONV na území mesta bude zabezpečená riadna prevádzka predškolských zariadení, prevádzka obchodných zariadení, prevádzka obchodných jednotiek: potraviny, mäso, zelenina, služby pre obyvateľstvo - do 15,30 hod., ostatné obchody budú otvorené ako v sobotu.

Tvorivá aktivita a iniciatíva pracujúcich, občanov a mládeže sa bude niesť v znamení hesla: "V pevnej jednote Komunistickej strany Československa, Národného frontu, všetkého ľudu za uskutočnenie programu XVII. zjazdu KSČ!" Veríme, že svojou aktívnou účasťou prispějete k úspešnému plneniu a pokračovaniu úloh v priemysle, poľnohospodárstve a skrášľovaní životného a pracovného prostredia.

ZA ZÁSLUHY O ROZVOJ MESTA

Na pozvanie MsNV v Tvrdošíne prišlo v pondelok 9. marca 1987 do obradnej siene MsNV 50 zástupkyň všetkých žien mesta, aby sa zúčastnili na slávnostnom prijatí pri príležitosti tohoročného MDŽ. Po úvodnej básni v podaní P. Koňucha, taj. MsNV a slávnostnom príhovore predsedu MsNV Ing. I. Šašku za účasti predsedu MsV KSS Ing. J. Badára a Ing. J. Jelenčíka sa všetky prítomné súdružky podpísali do pamätnej knihy mesta a prijali osobné blahoželania predstaviteľov mesta kvetinové a vecné dary. Za dobré výsledky v práci, za pomoc pri budovaní a rozvoji mesta MsV KSS a Rada MsNV v Tvrdošíne udelili plaketu Za zásluhy o rozvoj mesta súdružkám: M. Bakošovej, B. Margetáckovej, Ing. M. Murínovej, V. Prednej a A. Zákovej. Za ocenené i všetky ostatné ženy vystúpila s poďakovaním s. Bakošová. S dôstojným hudobným programom pozdravili prítomných učiteľia ĽŠU Leoš Vajdulák a Ľubomír Vasek a ľud. hudba súboru Spiežovec.

Vo štvrtok 26. marca 1987 sa uskutočnilo slávnostné prijatie 50 vybraných učiteľov tvrdošínskych škôl a výchovných zariadení v obradnej sieni MsNV pri príležitosti Dňa učiteľov. Slávnostný príhovor preds. MsNV neopomenul ani jednu výchovno-vzdelávaciu inštitúciu v meste ďakujúc za namáhavú pedagogickú prácu. Čestné miesta zaujali, ako prví sa zapísali do pamätnej knihy mesta tak ako ostatní - kvetinové a knižné dary prevzali a na návrh MsV KSS a rady MsNV plakety Za zásluhy o rozvoj mesta obdržali všetci 12-ti prítomní učiteľia-dôchodcovia: E. Havránková, A. Kepětová, M. Klčová, E. Krúpová, M. Lukáčiová, O. Nábočíková, A. Bránický, I. Gregor, M. Cholvád, S. Košťál, J. Krúpa a J. Pollák za celoživotnú prácu pri výchove mladých generácií, pri kladení základov a rozvoji socialistického školstva v meste. Kultúrny program pripravili žiaci ĽŠU a oboch ZŠ. V závere vystúpil detský spevácky zbor "Radost" pod vedením súdr. Darinky Šaškovej.

Organizácia spojených národov nazýva 7. apríl Svetovým dňom zdravia.

Zdravie je základným predpokladom šťastného a tvorivého života jednotlivca i celej spoločnosti. V čase, keď sa vo svete uskutočňujú rozsiahle zdravotnícke programy, keď ľudstvo zvládlo čiastočne transplantáciu srdca a iných orgánov, keď vieme vrátiť

za vhodných podmienok pacientovi amputované prsty, či končatiny, žije v absolútnej biede 800 miliónov ľudí, pričom viac ako 500 miliónov sužuje totálna podvýživa. Svetový deň mieru má pripomenúť všetkým štátnikom planéty Zem, že každý, kto uzrel krásu našej modrej oblohy má právo byť zdravý, šťastný a rozvíjať svoj um i schopnosť pre dobro celého ľudstva. Výdavky vyčlenené na zbrojenie len za jediný deň predstavujú jeden a pol milió-

na dolárov. Na svete každé dve sekundy zomiera dieťa pre hlad alebo neposkytnutie prvej pomoci pri zákerných chorobách. Môžeme byť šťastní, že žijeme v krajine, kde deti ako prvé na svete boli očkované proti zákernej obrne. Náš štát zákonom č. 20/1966 Zb. dáva právo každému občanovi nášho štátu na aktívne zdravie. U nás sa nielen lieči, ale predovšetkým zabezpečuje kardiovaskulárny a onkologický program, aby naši ľudia boli preventívne vyšetrení, aby u nich k ochoreniu nedošlo, resp., aby sa ochorenie zachytilo vo včasnom liečiteľnom štádiu.

Ústredné heslo Svetového dňa zdravia "Právo na zdravie všetkým" majme na pamäti každý deň a neohrozuje s tým, čo máme najcennejšie.

MUDr. A. Rašková

Stavebná skupina DP najlepšia

13. februára toho roku sme vás v rozhlasovom vysielaní informovali o plnení socialistického záväzku v r. 1986. Táto informácia však bola všeobecná. Dnes vás chceme oboznámiť s vyhodnotením najlepšieho kolektívu pri plnení úloh volebného programu. Najväčšie nároky boli kladené na stavebnú skupinu DP. Výsledky, ktoré dosiahla, svedčia o dobrom prístupe k práci. Skupina má 13 pracovníkov a pod vedením majstra Ivana Diežku v r. 1986 pracovala na týchto akciách: rekonštrukcia domu pionierov a mládeže, rekonštrukcia sály MsKS, rekonštrukcia obecného domu v Medvedzí, rekonštrukcia kotolne MsNV, úpravy v ĽŠU, opravy historického oplotenia cintorína. V rámci investičnej akcie "Z" pracujú na výstavbe domu smútku, lavice pre peších a lyžiarskeho vleku. Okrem týchto akcií vykonávajú pre iné organizácie rôzne menšie opravy a pod. Všetky práce sú odovzdávané

načas a v dobrej kvalite. Vo svojom voľnom čase, počas sobôt pracovnej cti a týždňov pracovnej aktivity zabezpečovali výstavbu vlastných priestorov, sociálnych zariadení a šatní. V rámci kolektívneho záväzku odpracovali 585 brigádnických hodín. Medzi najlepších patria Diežka Ivan, Stroka Rudolf, Buček Štefan.

Deň československých pionierov

Významným činiteľom v procese socialistickej výstavby je mladá generácia. Preto 24. apríl oslavujeme ako Deň československých pionierov. 24. apríla 1949 založili pioniersku organizáciu v Československu. Vznikla po vzore deťskej organizácie v ZSSR. Pionierska organizácia je neoddeliteľnou súčasťou SZM a jej základnými črtami je jednotnosť, masovosť a dobrovoľnosť. Všetci tí, čo pracujú s pioniermi sa usilujú, aby deti túžili

poznávať dosiaľ nepoznané, aby nečakali, že im všetko spadne hotové do lona, ale aby sa nebáli ani ťažkostí, aby ich vedeli odvážne, čestne a statočne prekonávať. Aby sa vždy hrdo hlásili k svojmu presvedčeniu a záväzkom, na ktoré sa podujali pionierskym sľubom a plnením pionierskych zákonov. Celá spoločnosť si želá, aby z našich detí vyrástli hrdí občania našej socialistickej vlasti hlásiaci sa k spoločenstvu socialistických krajín na čele so ZSSR. V PO SZM sa deti učia tvorivej práci a ušľachtilým osobným vlastnostiam ako je čestnosť, pravdivosť a statočnosť. Organizácia ich vedie k tomu, aby dychtili po ďalšom sebavzdelávaní a k spoločenskej angažovanosti, aby budovali socializmus a vážili si jeho hodnoty. Už M. Gorkij povedal: "Pionieri - to je smena, to je rezerva, to sú zákonití nasledovníci všetkého, čo sa urobilo, aj čo sa urobí. Blahoželáme našim pionierom k ich sviatku a želáme si, aby svoje snaženie mohli plniť v šťastnej mierovej krajine. V. Klimčíkové

PRVÍ MECHANIZÁTORI LESNEJ VÝROBY

Lesy v našom štáte predstavujú jedno z najväčších bohatstiev spoločnosti. Popri hlavnom význame lesa pre produkciu drevnej hmoty, vystupujú v súčasnej dobe do predia aj jeho ďalšie významné funkcie z hľadiska vodohospodárskeho, pôdochranného, klimatického, rekreačného, estetického a tvorby vodného prostredia. So zabezpečením týchto náročných funkcií neustále narastajú i odborné nároky na každodennú prácu v lesnom hospodárstve. Pre plnenie náročných úloh vo výchove mladých odborníkov pre lesné hospodárstvo bolo založené Stredné odborné učilište lesnícke v Tvrdošine, ktoré pripravuje žiakov v trojročnom učebnom odbore - mechanizátor lesnej výroby. Do učebného odboru sú

prijímaní iba chlapci, ktorí ukončili 8. ročník ZŠ, majú dobrý zdravotný stav a vzťah k práci v lese. Počas štúdiá žiaci získavajú teoretické vedomosti vo všeobecných i odborných predmetoch a svoje schopnosti a zručnosti nadobúdajú v odbornom výcviku a prevádzkovej praxi. Učebný odbor - mechanizátor lesnej výroby - je prioritným odborom. Žiaci majú zdarma ubytovanie, stravovanie, cestovné na návštevu rodičov a pri dobrých výchovno-vyučovacích výsledkoch dostávajú mesačnú odmenu v 1. ročníku 150,- Kčs, v 2. ročníku do 250,- Kčs, a v 3. ročníku do 500,- Kčs. Štúdium je ukončené záverečnými ústnými a praktickými skúškami. Žiaci získavajú vodičské oprávnenie skupiny A a T. Naučia sa pracovať na

lesnom kolesovom traktore, ovládať motorovú retazovú pílu, približovať drevnú hmotu lesnými lanovkami, obsluhovať hydraulické zariadenie. Štúdiom nepovinného predmetu "Poľovníctvo" majú možnosť spoznať život zveri, jej ochranu, lov a získať oprávnenie pre vydanie poľovníckeho lístka. Koncom roku 1987 opustia naše učilište prví absolventi. Rozídu sa do ôsmich okresov stredoslovenského kraja a v praxi si overia ako sú pripravení pre život a prácu. Veríme, že kolektív pracovníkov SOU-L svojou svedomitou prácou vychová mladých, odborne vzdelaných ľudí, schopných realizovať náročné úlohy lesného hospodárstva a našej socialistickej spoločnosti.

J. Krajčí, vedúci SOU-L

MEDAILÓNIKY Z DEJÍN TVRDOŠINA

14 TVRDOŠÍN SI HNEĎ NA ZAČIATKU HÁJI MESTSKÉ PRÁVA. Pri založení mesta Tvrdošina ho Ľudovít Veľký obdaril právami slobodného kráľovského mesta. Niektorým slovenským mestám sa podarilo udržať tieto práva vo výhodnom premávkovom a obchodnom prostredí. Tak to bolo na Spiši, v Šariši a v banskom kraji. Ale liptovské a oravské mestá prechádzali postupne pod závisť miestnych zemepánov. Veľké mestské práva aj v prípade Tvrdošina by sa boli udržali, keby mesto bolo dávalo poplatky priamo kráľovi, a nie cez tretí článok, cez oravských kastelánov. Keď im kráľ bol dlžen niečo, dovoľoval im vyberať mestské poplatky. Tí si chceli z nich niečo ponechať a tak mali záujem ich zvyšovať. Dochádzalo k okliešťovaniu kráľom udelených slobôd. Neprešlo ešte ani dvadsať rokov od udelených práv, keď kráľ Ľudovít Veľký prežil posledné roky svojho života, a oravskí kasteláni Mikuláš Booth, Dominik Booth a kastelán Andrej siahli na práva a začali od miest vymáhať nadmerné poplatky. Mešťania Tvrdošina obrátili sa na oravských županov Ladislava Kakaša a Jána, Dominikovho syna z Košec. Títo prísne pokarhali kastelánov týmto listom:

"Ponosujú sa nám naši poddaní z Vyšného Tvrdošina, že ich vôbec nechcete zachovať v ich právach, ktoré užívali za času Ľudovíta kráľa, a im v mnohých veciach prekážate nehladiac na ich výsady, a to aj napriek veľkým sťažnostiam. Preto vám prísne nariaďujeme, aby ste ihneď, akonáhle to prečítate, vzali si za povinnosť spomínaných poddaných zachovať v tej slobode, akú požívali za času kráľa Ľudovíta a nijaké nové tarchy aby ste na nich nekládli. Ak by ste opačne robili a ich utláčali, vedzte, že tým zradíte vec svojich pánov. Dané v Košeci na turečiny pondelok 1380. Keď list prečítate, vráťte ho našim poddaným".

Toto bol ešte len začiatok obhajoby práv kráľovského mesta Tvrdošina. Zemepáni čoraz viacej siahli na jeho výsady, ale tvrdošinski mešťania prejavili pri ich obhajovaní veľkú vytrvalosť.

/pokračovanie v budúcom čísle/

Rokovala mestská konferencia SZM

V zasadačke SPŠ sa 19.marca 1987 uskutočnilá mestská konferencia SZM, ktorej sa zúčastnilo 86 zväzákov, sedem hostí a štvorčlenná poľská delegácia z družobného ZSMP Biely Dunajec pod vedením jej predsedníčky Krystyny Stefaniak. Za OV SZM bol prítomný jeho podpredseda s.J.Štajer, za MsV KSS súdruhovia Štefan Klimčík a Kamil Klimčík. Správu predniesla a činnosť všetkých základných organizácií zhodnotila s. Hudecová Olga. Kriticky poukázala na chabý záujem o rozvoj činnosti niektorých zväzákov v meste a formálny prístup k IPV mládeže, ale aj kladne ohodnotila prácu najlepších, z ktorých 16 dostalo čestné uznanie MsV SZM. V diskusii vystúpilo deväť diskutujúcich s kladným hodnotením činnosti MsV SZM, s problematikou rezerv vo využití voľného času napríklad i pri ochrane životného prostredia a tiež s potrebou podchytenia väčšieho počtu mladých ľudí v meste. Na záver konferencie bol prijatý hodnotný socialistický záväzok a zvolený nový jedennástčlenný mestský výbor SZM a jeho trojčlenná revízná komisia.

-jmb-

VZORNÁ ORGANIZÁCIA ČSČK

ZO ČSČK na sídlisku Medvedzie vznikla v r.1983. Začala pracovať s 92 členmi, ale za obdobie do r. 1986 sa ich počet zvýšil na 136. Keďže pracuje na pomerne mladom sídlisku, svoju činnosť zameriava na jeho špecifické podmienky. Veľký ohlas u členiek mali najmä večery otázok a odpovedí s lekármi /detským, všeobecným a zubným/, alebo výstavka liečivých bylín a čajovín s besedou o využívaní ich liečivých účinkov. Posledné dva roky spolupráce s lekármi venujeme pozornosť mladým mamičkám, ktoré najdlhšie koja svoje deti a tak ich najlepšie pripravujú pre zdravší život. Za veľkej pomoci BSP Tesly Oravy sa nám darí každý rok získať 16-20 bezpríspevkových darcov krvi. Uskutočňujeme návštevy u starých a prestarlých občanov. Medzi našimi členmi propagujeme akciu "Otužilček", ktorá sa uskutočňuje v MŠ II. a V. Svojich členov vzdelávame aj premietaním rôznych filmov so zdravotnou tematikou. Za svoju doterajšiu činnosť bola práca ZO ČSČK Medvedzie na okresnej konferencii ČSČK tohoto roku ocenená udelením diplomu "Vzorná organizácia ČSČK". Pri nastávajúcom období sme si vytýčili podobné, ale aj náročnejšie úlohy. Splniť ich môžeme len za aktívnej účasti členov, k čomu ich aj touto cestou vyzývame.

A. Belvončíková

K MDŽ ocenenia najlepším

Sviatočnú príležitosť využila aj MO-ČSČK v Kr.Hôrke, aby poďakovala svojim členkám, bývalým funkcionárkam, súdružkám V.Chorvátovej a M.Iskrovej za vykonanú verejnoprospešnú prácu a odovzdala im na slávnostnej schôdzi 8. marca čestné uznanie a knižné darčeky. Výbor ďalej ocenil aj záslužnú opatrovateľskú činnosť s.M.Serekovej, ktorá sa stará o 94 ročnú najstar-

šiu obyvateľku Krásnej Hôrky Johanu Vildovú. Po schôdzi si účastníčky spoločne prezreli peknú výstavu ručných prác. Za mestský koordináčny výbor sa členskej schôdze zúčastnila MUDr. Adriana Rašková a za uličnú organizáciu KSS s. Jozef Lepáček. Tento sviatok žien prišli pozdraviť aj deti z MŠ svojim kultúrnym programom.

-bb-

Bolo pýchajné marcové popoludnie, ale pre matky, ktorých deti navštevujú MŠ v Krásnej Hôrke bolo sviatočné. V tento deň slovo "mama" bolo vyslovené krajšie a sviatočnejšie.

DETI MAMIČÁM

Každý chcel osláviť dôstojne MDŽ. Preto deti pripravili 10. marca svojim mamičkám pod vedením učiteliek milé prekvapenie. S úsmevom a radosťou spievali, recitovali a tancovali pre radosť mamičkám. Bola to slávnosť plná vďačnosti a lásky za vynaloženú starostlivosť a obetavosť. V myšliach mamičiek zanechala len tie najkrajšie dojmy a spomienky. Určite každá mamička túži, aby úsmev na tvárach detí nikdy nevystriedal strach a neistota, ktorú so sebou prináša vojna. Je teda povinnosťou nás všetkých brániť a posilňovať mier svojou každodennou poctivou prácou.

M.Majchrová

Vďaka Vám

Veľmi pekným vystúpením potešili a prekvapili svoje mamičky deti z MŠ a DJ Medvedzie č.1 dňa 9.3.1987. Milé tanččky, básničky a pesničky vykúzlili na tvárach mamičiek úsmev, ba aj slzu pýchy nad šikovnosťou svojho dieťaťa. Za toto, ale aj vzornú a obetavú starostlivosť a opateru našich detí patrí srdečná vďaka všetkým súdružkám, sestričkám a tetám pod vedením súdružky riaditeľky Viery Chorvátovej.

M. Kohárová

Rady chovateľom - CHOV KURČIAT

Základom zdravého a úspešného odchovu kurčiat je zdravé a veterinárne overené matečné stádo nosníc, od ktorých chceme kurčatá liahnúť. Ďalšou podmienkou sú technické podmienky /kvočka alebo odchovňa/ a vyhovujúce krmivo. Najstarším spôsobom je prirodzený odchov pomocou kvočky. Kvočka musí byť zdravá, nesmie prenášať na kurčatá choroby, parazity a cudzopasníky. Kvočku preto ešte pred posadením na hniezdo a podložením násadových vajec je nutné nastriekať sprejom "ARPA-LIT" kvôli odstráneniu cudzopasníkov. Vyliahnuté kurčatá je nutné chrániť pred mačkami, potkanmi, lasicami a pod. Nie všetky plemená kvočiek sú spoľahlivé. Najlepšie kvočky sú z plemien: Plymutka, Rodajlenka, Wiandotka /zákrslé plemená Mulflerka, Wiandotka/.

Odchov kurčiat trvá pri kvočke 6 - 8 týždňov. Spoľahlivo sedia a odchovávajú kurčatá aj morky. Odchov kurčiat kvočkou je početne obmedzený. Kým kvočka vysiďa odchová najviac 15 ks kurčiat, umelý odchov kurčiat, t. j. v elektrickej liahni a odchovni je početne neobmedzený a má viac výhod: odstraňuje sezónnosť v liahnutí, v odchove a tiež aj v znáške. Kurčatá vyliahnuté v marci sú dospelé a začínajú znášku v septembri, čiže ešte v tom istom roku sú schopné sa chovateľovi odplatiť. Z hľadiska hospodárnosti chovu je žiaduce mať kurčatá vyliahnuté v marci alebo v apríli, čo by pod kvočkou v tomto období bolo nemožné. V umelej elektrickej liahni a elektrickej odchovni možno odchováť akokoľvek množstvo kurčiat /podľa kapacity liahne a odchovne/. Chovateľ takto môže priamo vplývať na odchov dobrých nosníc.

Pri umelom odchove kurčiat je nutné, aby

v odchovni už od prvých dní života mali kurčatá požadovanú teplotu /t.j. 32 - 34° C/, vetranie a vhodné krmivo. Ideálne krmivo je čerstvá krmná zmes pre odchov kurčiat /14 dní od dátumu výroby/. Vyžaduje sa, aby chovateľ choval kurčatá touto zmesou aspoň 14 dní po vyliahnutí. V prvých dňoch možno do tejto zmesi primiešavať kukuričný šrot. Dávať skrmovať malým kurčatám vajíčka je škodlivé. Na skrmovanie je možno použiť iba malé množstvo vaječného žltka. Na napájanie používame odstátu vodu ohriatu na izbovú teplotu /21° C/. Kurčatá od prvého dňa po vyliahnutí potrebujú čistý vysušený piesok a neskôr mletý vápenec-grit. Najčastejšia príčina hynutia kurčiat je nachladenie, alebo nevhodná potrava - stará krmná zmes - chlieb, vajcia. Toto ochorenie sa prejavuje na kurčatách ospalosťou, ovisnutím krídel, bielym výtokom z konečníka. Na takúto chorobu kurčatá hynú. Na umelý odchov kurčiat je potrebné mať zhotovenú odchovňu. Je to drevená debnička dlhá 120 cm, široká 60 cm, vysoká 50 cm. Odchovňu vyhrievame el. žiarovkou zo začiatku do 10 dní veku kurčiat 100 W, keď sú kurčatá staršie, je nutné žiarovku 60 W. K tomuto účelu sa hodí žiarovka mliečna /matné osvetlenie/. Pri takomto vyhrievaní sa má docieľiť vnútorná teplota v odchovni 30-35° C. V odchovni musia byť po bokoch vo výške 10-12 cm od podlahy zhotovené otvory potrebné na výmenu vzduchu a vetranie. V takejto odchovni možno odchováť 40-50 kurčiat po dobu 6 týždňov. Pri dodržiavaní všetkých týchto podmienok možno očakávať úspešný odchov kurčiat vyliahnutých vo včasných jarých mesiacoch.

Ondrej Vróbel

posudzovateľ hydiny

NEPREHLIADNITE

FS SPIEŽOVEC PRI MŠKS V TVRDOŠÍNE PRÍJME DO SVOJICH RADOV NOVÝCH ČLENOV DO TANEČNEJ, SPEVÁCKEJ A HUDOBNEJ ZLOŽKY. ZÁUJEMCI O ÚČINKOVANIE V SÚBORE SA MOŽU PRIHLÁSIŤ V DŇOCH 8., 9., 15., 16. APRÍLA 1987 O 19,00 HOD. V TELOCVIČNI ZŠ MEDVEDZIE. PO TOMTO TERMÍNE VŽDY V STREDU O 19,00 HODINE.

BLIŽŠIE INFORMÁCIE NA MŠKS V TVRDOŠÍNE, ČÍSLE TELEFÓNU 2444. OD 8,00 HOD. DO 16,00 HOD.

TJ ŠK v Tvrdošíne za spolupráce ZŠ a SPŠ pod patronátom MŠNV, MŠV KSS, MŠV NF usporiadajú XIII. ročník Behu víťazstva, pri príležitosti 42. výročia oslobodenia Oravy. Preteky sa uskutočnia

1987 o 10,00 hod. **BEH VÍŤAZSTVA**

sa môžu zúčastniť ČSZTV, SZM a PO-SZM. Prezentácia pretekárov bude v kancelárii pretekov /v budove MŠNV v Tvrdošíne/ dňa 11. 4. 1987 od 13,00 - 20,00 hod. a dňa 12. 4. 1987 od 7,00 do 9,30 hodiny.

Spoločný nástup pretekárov je o 9,30 hod. na námestí. Štart najmladšej kategórie je o 10,15 hod. Muži a dorastenci budú odvezení autobusom na štart do Vitanovej a Trstenej. Prví traja v každej kategórii budú odmenení vecnými cenami a diplomami.

Doterajších ročníkov Behu víťazstva sa zúčastnilo 3 692 účastníkov. Traťový rekord mužov v hlavnej kategórii drží Milan Slivka z Dukly Banská Bystrica časom 45:46,9.

Silné mrazy, ktoré panovali v marci nám narobili dosť starostí. Môžeme očakávať veľké škody na ovocných stromoch, na niektorých aj celkom zamrznuté leto-rasty. Pri jarnom reze ovocných stromov musíme dbať na dôkladný plytký zmladzovací rez tak, aby nám rastové púčiky vyrašili. Túto prácu je treba urobiť dô-

ZÁHRADKÁROM

ledne. Nie menej dôležitá je práca v okrasnej časti záhrady. Keď sa sneh roztopí vyhrabeme trávnatú časť, zbavíme ju starej trávy a machu. Rozsypeme po trávniku mletý vápenec, ktorý zamedzuje tvorenie machu. Trávník prihnojíme, najlepšie hnojivom NPK. Ďalšia práca čaká aj pestovateľov okrasných drevín, najmä ruží. Okrasné dreviny sú veľmi chúlостivé na nízke teploty pri ktorých nám ruže často namrznú. Na všetkých kríkových ružiach robíme hlboký omladzovací rez t.j., že zostrihujeme až do zdravého dreva. Ak sú namrznuté aj ruže popínavé, zachováme ten istý postup. Ak nie, vyrezávame len najstaršie vetvičky. V jarnom období stromy a ruže prihnojujeme dusíkatým hnojivom, najlepšie liadkom vepenaným. Rozsypeme ho okolo stromu alebo kríka, zakopeme ho motykou do pôdy, aby nám ho voda neodplavila. K. Hanulák

Pracovné miesta

Pozemné stavby n.p. Žilina príjme pre paneláren v Tvrdošíne: 1 majstra s ukončenou SPŠS a praxou, 2 prevádzkových zámočníkov-údržbárov strojného zariadenia, 2 betonárov, 1 robotníka expedície panelov, 3 železiarov, 1 kuriča. Záujemci sa môžu prihlásiť na č.t. 2336, alebo osobne v panelárni Tvrdošín. Nástup možný ihneď.

Nočný orientačný beh

Druhý májový deň minulého roka sa v Zádubní, neďaleko Žiliny zišla zaujímavá spoločnosť. Rozložili sa na tribúne miestneho štadióna. Každý sa vybalil a pripravil svetlo. Niektorí mali špeciálne konštrukcie na čelo, iní iba do ruky obyčajnú baterku. V pravidelných intervaloch vybiehali do tmavého lesa. Vyhládať v neznámom teréne kontrolné body, iba podľa mapy a to ešte v noci, si vyžaduje nielen vysokú úroveň orientačnej techniky, ale aj odvahy. Jedno z podujatí minulého roka - majstrovstvá SSR v nočnom orientačnom behu boli pre náš oddiel úspešné. Veľkým pretekárom - Rudolf Kučerík sa stal majstrom SSR v NOB na rok 1986. Takýchto a podobných úspechov bolo pritom v desaťročnej činnosti orientačného behu viac. Oddiel nie je veľký, združuje niekoľko pretekárov výkonnostnej úrovne z Hornej Oravy. Aby ich v budúcnosti pribúdalo, o to sa starajú tréneri J. Gabarík a J. Vajduliak. Každý týždeň sa stretávajú v miestnej ZŠ so skupinou žiakov, kde rozvíjajú svoje športové záujmy.

RNDr. Ján Cieker

Spoločenská rubrika

V POSLEDNÝCH DŇOCH FEBRUÁRA SA NARODILI: Juraj Žák, Zuzana Pebejová

V MARCI SA NARODILI:

Alena Stajníková, Lucia Hajasová, Petra Vajduláková, Jaroslav a Miroslav Lukačik, Simona Palugová, Veronika Belvončíková, Jana Oriěšková, Anton Grobarčík, Ivana Kováčová, Roman Franko, Marek Urban, Jana Kovová

ODIŠLI Z NAŠICH RADOV:

Jolana Kavuljaková-76ročná
Mária Ferencíková-93ročná
Margita Lucká -66ročná

Detské ambulancie

V súvislosti s dokončením prestavby ObZS v Tvrdošíne došlo k presťahovaniu jednej detskej ambulancie do Tvrdošína. Ošetrovujúcim lekárom je MUDr. Olexová. Do tohto obvodu budú patriť: Tvrdošín, Štefanov, ZŠ Tvrdošín a bytovky z Medvedzia č. 44, 45, 46, 48, 49. Do obvodu č. 1 - ošetrojúci lekár MUDr. Rašková - budú patriť bytovky č. 21, 23, 24, 26, 28, 29, 30, 32, 33, 36, 37, 38, 40, 41. Obvod MUDr. Medveckej sa nemení. Pribudnú len deti bytovky č. 20 a deti bytovky ÚSS. Deti od 5-15 r. budú ošetrované ako dospelí. MUDr. Rašková

Predaj kurčiat

ZO SZCH v Tvrdošíne a ZO SZCH v Krásnej Hôrke odfredá 3 - 5 dňové kurčatá z vlastnej liahne. Kurčatá sa predávajú od 27. 3. 1987 u liahňara J. Gužiňáka, ul. Pod Žiarcom č. 275 Tvrdošín a u E. Ferencíka č. 161 v Krásnej Hôrke.

Záujemci sa môžu hlásiť osobne alebo písomne na horeuvedené adresy.

Tvrdošín: Noviny politického a štátneho vedenia mesta a závodov na jeho území. Vydáva MsNV a MsKS Tvrdošín. Zodp. redaktor: J. Bašista. Red. rada: M. Kormaňáková, V. Klimčíková, Ľ. Ondříková, O. Ficeková, A. Adamčáková. Vychádza raz mesačne. Počet výtlačkov: 1000. Tlač. DP pri MsNV D. Kubín. Povol. ONV č. 768/85-456/10-V-5